

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/478/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513206740
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 12. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalupka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1513206740.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a JUDr. Juraja Považana, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a. s., IČO: 00 492 736, Olejkárska 1, Bratislava, zast. JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom Nám. Martina Benku 9-C1, Bratislava, proti odporcovi: T. J., B.. XX. XX. XXXX, B. X. T. XX, X., t. č. na neznámom mieste, zast. opatrovníčkou J. L., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,50 Eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 17. februára 2014, č. k. 43C/256/2013-25, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 50,50 Eur a náhrady trov konania, titulom ceny cestovného lístka a úhrady za cestovanie prostriedkom mestskej hromadnej dopravy bez platného cestovného lístka.

Vykonaným dokazovaním súd prvého stupňa zistil, že odporca dňa 17. 09. 2010 cestoval dopravným prostriedkom navrhovateľa, autobusovou linkou č. 83, a na vyzvanie revízora sa nevedel preukázať platným cestovným lístkom. S odkazom na ust. § 760, § 100 ods. 1 a § 108 Občianskeho zákonníka, ďalej § 12 ods. 4, 5, § 9 písm. b/ a § 14 ods. 2 zák. č. 168/1996 Zb. o cestnej premávke a opatrovníčkou odporcu vznesenú námietku premlčania dospel k záveru, že žalovaný nárok bol uplatnený po uplynutí jednoročnej premlčacej doby podľa § 108 Občianskeho zákonníka. Uviedol, že nárok z prepravy si navrhovateľ mohol po prvý raz uplatniť v deň nasledujúci po tom, ako odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez platného cestovného lístka, t. j. dňa 18. 09. 2010, kedy začala plynúť jednoročná premlčacia doba. Nakoľko návrh na začatie konania v danej veci bol súdu doručený až dňa 06. 03. 2013, márne uplynutie premlčacej doby a opatrovníčkou odporcu vznesená námietka premlčania spôsobili stratu súdnej vymáhateľnosti nároku navrhovateľa.

O náhrade trov konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a v konaní úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Proti uvedenému rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa pre nesprávne právne posúdenie veci zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní namietal, že povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi úhradu za nepreukázanie sa

platným cestovným lístkom vznikla podľa § 9 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. d/ a § 14 ods. 2 zákona č. 168/1996 Z. z., a preto nepatrí medzi práva z prepravy podľa § 760 Občianskeho zákonníka. Nakoľko zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez platného cestovného lístka, je podľa navrhovateľa namieste použiť ust. § 101 Občianskeho zákonníka o všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, v rámci ktorej bol súdu doručený predmetný návrh na začatie konania. Na podporu svojho záveru navrhovateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach, pričom v oboch prípadoch odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odvolací súd, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

V ust. § 108 Občianskeho zákonníka (ďalej len „O. z.“) je zakotvená jednoročná premlčacia doba na uplatnenie práv z prepravy. Predmetné ustanovenie platí pre všetky práva vzniknuté z osobnej a nákladnej prepravy (§ 760 až § 773 O. z.), s výnimkou práva na náhradu škody v zmysle § 764 O. z., pre ktoré platí ust. § 106 O. z. V jednoročnej premlčacej dobe sa preto podľa § 108 O. z. premlčuje nielen nárok dopravcu na cestovné, vyplývajúci z ust. § 760 O. z., ale aj nárok na úhradu za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v zmysle zák. 168/1996 Z. z. Aj napriek verejnoprávnej povahe zák. č. 168/1996 Z. z., tento okrem iného upravuje aj občianskoprávne vzťahy medzi dopravcom a cestujúcim. Absenciu úpravy premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu v uvedenom zákone preto treba riešiť podľa § 853 O. z. prostredníctvom analógie legis, t. j. podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. S prihliadnutím na právny základ uplatneného nároku, ktorým je porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, je aj podľa odvolacieho súdu takýmto ustanovením práve ust. § 108 O. z. upravujúce premlčanie práv z prepravy. Sankčný nárok v podobe prirážky k cestovnému, vyplývajúci priamo zo zmluvy o preprave, teda nie je možné ani z hľadiska premlčania posudzovať oddelene od nároku na cestovné; navyše nárok na zaplatenie úhrady nemôže vzniknúť samostatne, ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného.

V prejednávanej veci odporca cestoval dňa 17. 09. 2010 na linke č. 83 a na vyzvanie revízora sa nepreukázal platným cestovným lístkom. Na zaplatenie cestovného a sankčnej úhrady ho navrhovateľ prostredníctvom revízora vyzval priamo na mieste pri kontrole, čo vyplýva z Hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 17. 09. 2010. Jednoročná premlčacia doba v zmysle § 108 O. z. teda začala plynúť dňa 18. 09. 2010 a uplynula dňom 18. 09. 2011. Navrhovateľ podal návrh na súd prvého stupňa dňa 06. 03. 2013, t. j. po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby, čo dôvodne namietla opatrovníčka odporcu vo vznesenej námietke premlčania. Podľa § 100 ods. 1 veta posledná O. z. preto navrhovateľovi nebolo možné premlčané právo priznať súdnym rozhodnutím.

Záverom odvolací súd uvádza, že s právnymi názormi prezentovanými v rozhodnutiach Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, na ktoré poukazoval navrhovateľ, sa odvolací súd nestotožňuje, a tieto nie sú pre iný odvolací senát právne záväzné. Súčasne poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave napr. sp. zn. 9Co/168/2014, 4Co/10/2014, 6Co/156/2014, 8Co/507/2014, ktoré k otázke premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu zaujali rovnaké stanovisko ako bolo prijaté odvolacím senátom 5Co.

Vzhľadom na vyššie uvedené, dovolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O. s. p., potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1, v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p., a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.